

ת ו כ ן

VII	—	—	—	—	—	הקדמת המהדגם
1	—	—	—	—	—	תכנית ספר I
8	—	—	—	—	—	ספר I
75	—	—	—	—	—	תכנית ספר II, א"ה'
77	—	—	—	—	—	ספר II, א"ה'

הקדמת המתרגם

אריסטוטליס^א (או, על-פי הקצור השגור בפי חכמי ימי-הבינים שלנו, אריסטו) מן העיר סטאגירה^ב בצפון יון, נולד בשנת 384 לפסה"נ לאביו ניקומאכוס^ג שהיה רופא-החצר של מלך מקידוניה^ד. בהיותו בן שבע-עשרה נכנס לבית-המדרש ללמודים עליונים שיסד אפלטון באתונה בשם "אקאדמיה"^ה, ובילה בו עשרים שנה. לאחר פטירתו של אפלטון בשנת 347 נתמנה בן-דודו ספוסטיפפוס^ו לראש האקאדמיה, ואז יצא אריסטו מאתונה והלך לאסיה הקטנה ולאיי לסבוס^ז. לאחר ישיבה של ארבע שנים בסביבה ההיא של איי-הים, שנים שהקדיש ביחוד לחקירות ביולוגיות, נקרא על-ידי פיליפפוס מלך מקידוניה

Nikomachos (ג) Stagira (ב) Aristoteles (א)
Speusippos (ז) Akademeia (ה) Makedonia (ד)
Lesbos (ו)

להיות מורה לבנו אלכסנדר שהיה אז כבן שלש-עשרה. בשנת 335 חזר אריסטו לאתונה ויסד לעצמו בית-מדרש גבוה בשם "לוקיון"^א. שם אסף ספריה גדולה ויצר מרכז חשוב לחקירות שונות, ביחוד במדעי החיים, בניגוד לעבודתה של האקאדמייה של יורשי אפלטון, שהיתה מוקדשת לענייני המתמטיקה. בשנת 323 הצטרך לעזוב את אתונה ובשנת 322 מת.

הבטוי הקלאסי להשקפת היוונים על המדינה נמצא בנאאמו של פריקליס (תוקידידיס, II, 35-47), ואת דעותיו של אפלטון יש לעקוב בשיחות קריטון^ב, גורגיאס^ג ומדינה^ד.

Lykeion (א)

(ב) תרגום א', סיימון, בפריכתו של י. קלוזנר, כל כתבי אפלטון, כרך א', ירושלים, תרפ"ט (ביחוד 600 [פרק י"א] ואילך); גם במובנת סוקרטיס ומשנתו, ספרי מוספת לבתי-ספר, הול' שוקן, תל-אביב, תש"ב.
 (ג) תרגום ל', דיונדרוק, הול' שטיבל, תרפ"ט (ביחוד 481 [פרק ל"ז] ואילך — הויכוח עם קליקליס).
 (ד) תרגום ל', דיונדרוק, הול' מלפה, תרל"ו (ביחוד ספרים ב"ה, ח"ט); הולאה מקולרת בספרי מוספת לבתי-ספר, מספר 11, ת"א, תש"ה.

- ספרי עזר חדשים הם:
 מ"ה בן-שמאי: ספר האדם והמדינה,
 הוצאת ניומן, תל-אביב, תש"ח;
 ח"י רות: מורה דרך בתורת המדינה, הוצאת
 מס, ירושלים, תש"ז (עם ביבליוגרפיה מסודרת);
 E. Barker: Political Thought of Plato
 and Aristotle, London, 1906; Greek Political
 Theory, London, 1918;
 A. C. Bradley: Aristotle's Conception
 of the State (Abbott: Hellenica, 1880: באוסף);
 O. Lowes Dickinson: The Greek View
 of Life, 1896 (1941, הוצאה זולה);
 W. W. Fowler: City State of the Greeks
 and Romans, London, 1891, 1922;
 G. Glotz: La cité grecque, le développe-
 ment des institutions;
 L. Homo: Les institutions politiques
 romaines, 1927;
 W. Kaerst: Geschichte des Hellenismus,
 3 Aufl., Leipzig, 1927;

J. L. Myres: Political Ideas of the Greeks, London, 1927;

W. D. Ross: Aristotle, London, 1923;

Wilamowitz-Niese: Staat und Gesellschaft der Griechen und Römer (Kultur der Gegenwart II, Abt. 4, I);

A. E. Zimmern: Greek Commonwealth, ed. 4, Oxford, 1924.

התרגום הזה נעשה עפ"י הגירסה וההערות שבהוצאה המופתית של ניומן^א, אבל נגררתי לפעמים אחרי דעותיו של סוסימיל בעבודו של היקס כי כל מקום שנטיתי מהגירסה של ניומן ציינתי בהערות. מובן מאליו ש"תכניות" הספרים

W. L. Newman: The Politics of Aristotle, (א) Oxford, 1887-1902 (יש לזיין כיחוד את המבוא הכללי הניתן בכרך הראשון)

F. Susemihl and R. D. Hicks: The Politics (ב) of Aristotle, London, 1894

XI

והחלוקה ל"חלקים", ומה גם סיכומי הפרקים, סימני הסעיפים, פיזורי האותיות וספירת ההשגות והתשובות – כולם אינם מאריסטו אלא מהמתרגם. המספרים הגדולים הנמצאים בשולי הגליון הריהם של ההוצאה הברלינית המקובלת.

ד"ר שוובה הואיל בטובו לעבור על התרגום והעמידני על כמה אי־דיוקים. פרופ' טורצינר נענה לי בענייני סגנון. מר איגרא עזר בתיקון ההגהות. תודתי נתונה לכולם.

חי"ר

ירושלם, תרצ"ו

במהדורה זו תוקנו כמה טעויות והוכנסו כמה שינויים קלים בלשון.

חי"ר

ירושלם, אלול תש"ט

הפוליטיקה לאריסטו, ספר I

הכניח כלליה

עמוד	פרק	
8	א-ב	הקדמה: מקורה ויסודותיה של המדינה היסוד הראשון, הכנית:
17	ג	א' חלוקת הכעיות ב' כעית העבדות:
20	ד	(i) מהותו של העבד; (ii) האם נמלאים בני-אדם שהם
23	ה	עבדים עפ"י הטבע?
29	ו	(iii) עבדות טבעית ועבדות חוקית ו'
34	ז	(iv) האלגות והמדיניות ג' הרכוש בדרך כלל: (i) כעיות עיוניות:
38	ח	(a) העושר האמיתי מהו?
45	ט	(b) העושר המזויף (c) מקומו הנכון של הרכוש
53	י	בתוך משק-הכנית
56	יא	(ii) כעיות מעשיות
63	יב-יג	ד' סדור הכנית